

INFORMATIE OVER HET CENTRAAL EXAMEN BIJ ZADKINE SCHOOLJAAR 2021-2022

INHOUD

	Onderwerp	Pagina
Vooraf	Coronamaatregelen	3
1.	Algemene informatie	3
2.	Aangepaste examinering	7
3.	Voor het examen	10
4.	Tijdens het examen	11
5.	Na het examen	13
6.	Vrijstellingen	15
7.	Tot slot	16
8.	Bijlage: tabel beperkingen en hulpmiddelen 2020-2021	17

Woord vooraf: Corona-maatregelen

We doen ons uiterste best om besmetting met het Coronavirus bij jou en onze medewerkers te voorkomen. Zo plannen we als dit is voorgeschreven door de overheid minder examenkandidaten in een lokaal om de 1,5 meter te kunnen garanderen.

Daarbij hebben wij ook jou nodig! Daarom vragen wij je om bij het examen:

- als je ziek bent en je last hebt van verkoudheids- koorts- of hoestklachten altijd thuis te blijven! Ook als je in je quarantaineperiode bent, blijf je thuis.
- voor en na het examen je handen te wassen met water en zeep.
- de hygiëne instructies op te volgen van de medewerkers.
- een eigen pen of potlood mee te nemen.
- een eigen hoofdtelefoon/oortjes mee te nemen (bij rekenen alleen als je dyslectisch bent).
- een eigen woordenboek mee te nemen bij de taalexamens (een verklarend Nederlands woordenboek of een woordenboek Engels-Nederlands of Nederlands naar een andere taal). Er mogen geen aantekeningen in het woordenboek staan.

Bespreek met je studieloopbaanbegeleider wanneer een volgend examen kan worden ingepland om eventuele studievertraging te voorkomen.

De examenlokalen moeten geventileerd worden. Denk daarom op koude dagen aan warme kleding.

1. ALGEMENE INFORMATIE

➤ **Voor wie is deze informatie?**

Deze informatie is voor alle studenten van het beroepsonderwijs van Zadkine. Met deze informatiebrochure geven we de antwoorden op de meest gestelde vragen over de centrale examinering.

➤ **Waarvoor wordt het centraal examen ingezet?**

Voor de generieke eisen (algemene eisen die gelden voor alle studenten)

Alle studenten mbo krijgen in hun opleiding te maken met het centraal examen Nederlands lezen en luisteren en het centraal examen rekenen. Mbo-4 studenten leggen daarnaast ook het examen Engels Lezen en Luisteren B1 (of na toestemming van de examencommissie B2) af. We noemen dit de generieke eisen Nederlands, rekenen en Engels.

Rekenen telt nog niet mee in de slaag-zak beslissing. Je moet het examen wel afleggen!

Per schooljaar 2019-2020 heeft het examen rekenen de status gekregen van een instellingsexamen. Een mbo instelling kan ook een ander rekenexamen afnemen. Binnen Zadkine maken we voorlopig nog gebruik van de centrale examens rekenen.

Voor de keuzedelen taal- en rekenen

Naast deze generieke eisen die voor alle studenten gelden, is het mogelijk het centraal examen af te leggen voor bepaalde keuzedelen. Deze keuzedelen kun je kiezen en zijn dus niet verplicht. Bijvoorbeeld:

- K0089 Rekenen 3F
- K1130 Rekenen 3F (*versie 2*)
- K0071 Nederlands 3F (*versie 2*)
- K0802 Engels A2/B1
- K0803 Engels B1/B2

Deze keuzedelen mogen niet hetzelfde niveau hebben als het generieke deel van je opleiding. Bovenstaande keuzedelen kunnen (m.u.v. K0803) dus niet gekozen worden door mbo-niveau 4 studenten maar wel door studenten op mbo-niveau 2 en 3. Als je deze keuzedelen hebt gevolgd en een voldoende hebt behaald, kun je hiermee bij doorstroom naar mbo-niveau 4 wel vrijstelling aanvragen voor het generieke deel in je mbo-niveau 4 opleiding.

Let op: Voor de studenten die zijn gestart vanaf schooljaar 2020/2021 en daarna tellen de resultaten van de keuzedelen wel mee in de slaag/zakbeslissing.

In deze brochure gaan we vooral in op de generieke eisen. Heb je verder nog vragen over de keuzedelen, stel deze dan aan je studieloopbaanbegeleider.

➤ **Welke landelijke regels gelden voor centrale examinering?**

Voor de centrale examinering gelden aparte regels. De landelijke regels zijn vastgelegd in de Regeling examenprotocol centrale examinering mbo.¹ Daar waar dit protocol niet in voorziet geldt het algemene examenreglement.

---

¹ [Regeling examenprotocol centrale Examinering mbo geldend vanaf 1-8-2021.](#)

➤ **Welke centrale examens moet ik afleggen en op welk niveau?**

	Nederlands Lezen/luisteren	Rekenen²	Engels Lezen/luisteren
MBO 1³	2F	2F	n.v.t.
MBO 2	2F	2F	n.v.t.
MBO 3	2F	2F	n.v.t.
MBO 4	3F	3F	B1 (evt. examen B2) ⁴

➤ **Wanneer moet ik het examen afleggen?⁵**

Samen met je docent bekijk je wanneer je klaar bent voor het centraal examen en wanneer dit het beste ingepland kan worden. Ieder onderwijsteam heeft een inschrijver die de planning van de centrale examens regelt. Hou als student ook zelf in de gaten dat je examen op tijd wordt ingepland en dat er een mogelijkheid blijft voor een eventuele herkansing.

Als je centraal examen is ingepland, ontvang je uiterlijk 2 weken voor het examen een mail met daarin de datum, tijd en plaats van het examen. In je studentenapp zie je ook de afspraak staan. Let op! Het kan zijn dat er een wijziging is in de planning. Kijk altijd naar de *laatste* mail in je Zadkine mailaccount en je rooster. Let op: er wordt gecommuniceerd naar je Zadkine e-mail adres.

➤ **Hoeveel keer mag ik het centraal examen afleggen?**

Volgens het examenreglement heb je recht op twee examengelegenheden: één examen en één herkansing. Geef het door aan de inschrijver dat je wilt herkansen. De examencommissie kan op basis van criteria besluiten je nog een extra gelegenheid te geven. Er zijn voorwaarden met betrekking tot welke herkansings- mogelijkheden aangeboden kunnen worden op een hoger niveau.⁶

➤ **Wanneer worden de examens afgenomen?**

Afnameperiodes voor 2021-2022:

- [Periode 1: 13 september 2021 t/m 30 september 2021](#)
- [Periode 2: 20 oktober 2021 t/m 16 december 2021](#)
- [Periode 3: 5 januari 2022 t/m 24 februari 2022](#)
- [Periode 4: 2 maart 2022 t/m 28 april 2022](#)
- [Periode 5: 9 mei 2022 t/m 7 juli 2022](#)

---

² Voor rekenen geldt feitelijk dat door een recente wetwijziging het rekenexamen de status heeft van een instellingsexamen. Dat betekent dat een mbo-instelling in plaats van het CE er voor kiezen een ander rekenexamen in te zetten. Cohort 21 is het laatste cohort dat gebruik maakt van het centraal examen rekenen..

³ Voor niveau 1 is er nog geen landelijke verplichting om aan het centraal examen deel te nemen. In het examenplan in de opleidingswijzer heeft de instelling aangegeven met welke examens het examen kan worden afgelegd. Men mag eventueel ook een examen op niveau 1F afleggen.

⁴ De examencommissie volgt hierbij de regels van het [Servicedocument Examineren op een hoger niveau](#) van het Kennispunt MBO Taal en rekenen en het [Servicedocument Keuzedelen Engels geldig vanaf 1 augustus 2017](#).

⁵ [Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB art. 7a.](#)

⁶ De examencommissie volgt hierbij de regels van het [Servicedocument Examineren op een hoger niveau](#) van het Kennispunt MBO Taal en rekenen.

Belangrijk: niet in alle periodes worden dezelfde examens afgenomen:

Heb je een aangepast examen nodig, informeer dan goed wanneer een dergelijk examen wordt afgenomen. Engels B2 wordt alleen in periode 1, 2, 3 en 5 aangeboden.

➤ **Wat zijn de tijden van het examen?**

In de uitnodiging vind je de tijd van het examen. De standaardtijden⁷ zijn:

- ontvangsttijd en start instructie 8.45uur, start examen 9.00 uur
- ontvangsttijd en start instructie 11.45uur, start examen 12.00 uur
- ontvangsttijd en start instructie 14.45uur, start examen 15.00 uur

Het is mogelijk om 's avonds het examen af te leggen. Dit kan alleen op aanvraag op een beperkt aantal locaties: de locatie Jan Ligthartstraat 250, MMW en BHP.

- ontvangsttijd en start instructie 18.45 uur, start examen 19.00 uur.

Kom op tijd! Je wordt **uiterlijk 15 minuten voor de aanvangstijd** bij het examenlokaal verwacht. Dan start de instructie. Het examen start op tijd. Na de start van het examen is binnenkomen niet meer mogelijk!

➤ **Hoe lang duurt het examen?**

- Het examen 2F duurt 90 minuten.
- Het examen 3F duurt 120 minuten.
- De examens Engels B1 en B2 duren beide 90 minuten.
- Voor rekenexamens voor kandidaten met ernstige rekenproblemen (ER) geldt: het 2F ER duurt 120 minuten; het examen 3F ER 150 minuten.

Voor kandidaten met een beperking of voor nieuwkomers die kort in Nederland zijn, is soms examentijdverlenging mogelijk. Deze verlenging moet vooraf schriftelijk zijn aangevraagd bij en toegekend zijn door de examencommissie en geregistreerd in Eduarte.

➤ **Waar kan ik het centraal examen afleggen?**

Zadkine heeft 3 afnamelocaties voor het Centraal Examen voor Zadkine-studenten.

- [Marten Meesweg 50](#) (Rotterdam-Oost), 2^e etage ZO, lokaal 2.079
- [Benthemplein 15](#) (Rotterdam-Centrum), 8^e etage, lokaal 8.130
- [Sportlaan 13](#) (Spijkenisse), 1^e etage, lokaal 1.65

Daarnaast maken we gebruik van de examenlocatie van TCR:

- [Jan Ligthartstraat 250](#) (Rotterdam-Zuid), 2^e etage, lokaal 2.033
's Avonds worden hier ook studenten van Zadkine geëxamineerd. Overdag worden hier ook studenten van het Zadkine Start College ingepland.

Het streven is om je CE examen zo dicht mogelijk bij je leslocatie in te plannen. Het kan echter zijn dat het erg druk is en dat je daarom op een andere locatie wordt ingeroosterd.

---

⁷ Het kan zijn dat in bijzondere gevallen (bijv. i.v.m de Coronamaatregelen van de standaardtijden wordt afgeweken. In de uitnodiging staat de juiste tijd.

Aangepaste examens (voor kandidaten met een beperking) vinden plaats op de Marten Meesweg, 2^e etage, ZO, lokaal 2.073. Kandidaten met dyslexie kunnen op alle afnamelocaties terecht.

➤ ***Mag ik ook op een hoger niveau examen afleggen?***

- Als je een mbo-opleiding volgt op niveau 1, 2 of 3, dan kun je ook een examen Nederlands of rekenen op een hoger niveau (3F) afleggen als je denkt meteen een hoger niveau te kunnen behalen. Bespreek het met je docent.
Je kunt ook je tweede gelegenheid hiervoor inzetten. Je moet eerst de examencommissie schriftelijk om toestemming vragen en je moet dan voor Nederlands ook de instellingsexamens (spreken, gesprekken en schrijven) op het niveau 3F afleggen. Het formulier voor de aanvraag haal je bij de studieloopbaanbegeleider. De examencommissie moet toestemming geven. Je moet tijdig (uiterlijk 6 weken) voor diplomering bij het examencommissie aangeven welke cijfers je op je resultatenoverzicht afgedrukt wilt zien.
- Een mbo-4 student kan eventueel een examen Engels op niveau B2 afleggen in plaats van op niveau B1. Het eindcijfer is dan het gemiddelde van je cijfer van het centraal examen (lezen en luisteren) en het instellingsexamen (spreken, gesprekken, schrijven). Het instellingsexamen kun je eventueel ook op een ander niveau doen (als dit aangeboden wordt), waarbij B2 het hoogst aangeboden niveau is. Hiervoor is eerst toestemming nodig van de examencommissie. Het formulier voor de aanvraag haal je bij de studieloopbaanbegeleider. De examencommissie checkt ook of er geen overlap is met de door jou gekozen keuzedelen. Je moet tijdig (uiterlijk 6 weken) voor diplomering aangeven welke cijfers je op je resultatenoverzicht afgedrukt wilt zien.
- Mbo-1, 2 en 3 studenten kunnen ook het examen Engels B1 (of B2) afleggen. Het cijfer komt dan extra op het resultatenoverzicht. Dit is geen standaardonderdeel van het programma. De examencommissie moet eerst toestemming geven. Het formulier voor de aanvraag haal je bij de studieloopbaanbegeleider.

➤ ***Kan ik het centraal examen ook bij een andere instelling afleggen?***

Dat kan in principe wel als Zadkine hierover afspraken kan maken met het andere roc en Zadkine zelf de examenafname op afstand in Facet kan beheren. De resultaten moeten namelijk wel officieel aan Zadkine worden teruggekoppeld. Ook kan het zijn dat er extra kosten in rekening worden gebracht.

➤ ***Welke hulpmiddelen zijn voor een gewoon centraal examen toegestaan?***

- Bij de afname van de centrale examens Nederlandse taal, Engels en rekenen (2F, 3F en bij 2A, 2ER en 3ER) is het gebruik van pen/potlood en kladpapier toegestaan. Kladpapier wordt verstrekt tijdens het examen. Het kladpapier mag de examenzaal niet verlaten. Dit moet je na afloop van het examen inleveren.
- Daarnaast is het gebruik van een verklarend Nederlands woordenboek of een woordenboek Engels-Nederlands of Engels naar een andere taal toegestaan. Er mogen geen aantekeningen in het woordenboek staan. Een digitaal woordenboek is niet toegestaan.
- Gebruik van een losse rekenmachine buiten de examensoftware om is niet toegestaan, tenzij aangegeven bij aangepaste examens of ER-examens. Voor rekenen wordt de rekenmachine in het examenprogramma aangeboden op de momenten dat je deze mag gebruiken.

2. AANGEPASTE EXAMINERING VOOR STUDENTEN MET EEN BEPERKING⁸ OF BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN

➤ *Ik heb een beperking en wil een aangepast examen? Wat moet ik doen?*

- Heb je een beperking? Of heb je dyslexie of dyscalculie? Dit moet je zo vroeg mogelijk in de opleiding melden, zodat we je eventuele aanpassingen/hulpmiddelen kunnen bieden tijdens het onderwijs. . Voor een aangepast examen moet je binnen 2 maanden na start van je opleiding een aparte aanvraag doen. Bespreek dit met je studieloopbaanbegeleider of zorgcoördinator. Afhankelijk van het type beperking en het soort examen kunnen er één of meerdere hulpmiddelen aan je worden toegekend door de examencommissie.

- Krijg je gedurende je opleiding te maken met een beperking of heb je dit niet aangegeven bij de intake, geef dit dan zo snel mogelijk door aan de studieloopbaanbegeleider en zorgcoördinator.
- De examencommissie beslist uiteindelijk op basis van het advies van de aanvrager aangepaste examinering of je recht hebt op de hulpmiddelen en aanpassingen tijdens het examen. Je moet ook tijdens je onderwijstraject aangepast onderwijs hebben gekregen. In je mail met de uitnodiging voor het examen staan de aan jou toegekende hulpmiddelen.
- Controleer zelf ook of de hulpmiddelen in de uitnodiging staan. Vraag voordat de examenperiode begint aan je studieloopbaanbegeleider of je aanpassingen en hulpmiddelen bekend zijn in Eduarte en of deze toegekend zijn door de examencommissie.
- In de tabel in de bijlage zie je per beperking welke aanpassingen eventueel toegekend kunnen worden.

➤ *Welke speciale examens zijn er?*

In sommige gevallen kun je een speciaal examen afleggen zoals:

- **2A rekenexamen:** Dit examen is bedoeld voor studenten in de entreeopleiding en mbo-2 voor wie het rekenexamen 2F niet haalbaar is. Studenten mbo-2 moeten daarnaast het 2F of 2ER examen afleggen. Allen niveau 1 studenten kunnen het 2A rekenexamen afleggen voor diplomering. Het 2A examen wordt aangeboden in alle examenperiodes maar niet elke week.
- **ER examens:** De kandidaat met ernstige rekenproblemen/dyscalculie heeft in alle examenperiodes (maar niet elke week) de mogelijkheid om het aangepaste rekenexamen (het ER-examen) te maken.
- **2A ER:** Dit is een aangepast rekenexamen voor niveau 1 studenten. Het wordt in alle periodes aangeboden maar niet elke week.

⁸ In de publicatie [Special Needs Special 2021-2022](#) van het CvTE staat een uitgebreide beschrijving van de toegestane hulpmiddelen

- **Examens voor visueel beperkten:** In studiejaar 2021-2022 is het voor de visueel beperkte deelnemer mogelijk om in periode 1, 2, 3, 4 en 5 een aangepast examen Nederlandse taal, Engels B1 en/of rekenen te maken en in periode 2, 3 en 5 een aangepast examen Engels B2.
- **Examens voor auditief beperkten:** Voor de auditief beperkte deelnemer is een aangepast examen Nederlandse taal en Engels B1 beschikbaar in periode 1, 2, 3, 4 en 5 en Engels B2 in periode 2, 3 en 5. Deze examens hoeven niet apart aangevraagd te worden en kunnen tijdens de reguliere afnameperiode worden afgenomen. De aangepaste examens voor auditief beperkte deelnemers heten 'dos-examens' waarbij 'dos' staat voor doof of slechthorend. De aangepaste examens Nederlandse taal en Engels bevatten ondertitelde kijk- en luisterfragmenten. Voor rekenen is geen aangepast examen nodig aangezien er geen luisterfragmenten in de rekenexamens voorkomen.

➤ **Welke hulpmiddelen zijn voor kandidaten met dyslexie toegestaan?**

- Kandidaten met dyslexie krijgen verklanking en extra tijd. De examencommissie kan hiervan afwijken op basis van de dyslexieverklaring.

➤ **Welke hulpmiddelen zijn voor kandidaten met rekenproblemen of dyscalculie toegestaan?**

- Kandidaten met ernstige rekenproblemen of dyscalculie hebben recht op het gebruik van een rekenkaart.
- Kandidaten die het rekenexamen 2F of 3F maken met aanpassingen in de wijze van examinering op grond van een geldige dyscalculieverklaring, mogen alleen gebruik maken van de standaardrekenkaart.
- Kandidaten die deel nemen aan het ER-examen mogen gebruik maken van de standaardkaart én de aanvullende rekenkaart én een eigen eenvoudig rekenmachine. Studenten mogen ook kiezen voor een deelverzameling van de geboden rekenhulpen. Het is niet toegestaan om de kaarten uit te breiden met eigen formules. Eenvoudige lay-outaanpassingen (vergroting, verticaal i.p.v. horizontaal of hardere markering van rijen of kolommen) zijn wel toegestaan. Bij twijfel kan de instelling de kaart aan het College voor Toetsing en Examinering voorleggen.

➤ **Waar wordt het aangepaste examen afgenomen?**

- Aangepaste examens (voor kandidaten met een beperking) vinden alleen plaats op de Marten Meesweg 50.
- Kandidaten met dyslexie kunnen wel op alle afnamelocaties terecht.

➤ **Ik kom uit het buitenland. Heb ik recht op extra aanpassingen?**

Als je nieuwkomer bent en minder dan 6 jaar onderwijs in Nederland hebt gevolgd voorafgaand aan het examen, kun je in aanmerking komen voor een tijdsverlenging van een half uur. Je moet hiervoor een aanvraag indienen via de aanvrager hulpmiddelen en moet kunnen aantonen dat je inderdaad minder dan 6 jaar onderwijs in Nederland hebt gevolgd. Vraag je slb-er om het aanvraagformulier

3. VOOR HET EXAMEN

➤ **Hoe kan ik me voorbereiden op het examen?**

Je kunt voorafgaand aan het examen:

- Thuis of op school online oefenen met Facet via de site: <http://oefenen.facet.onl/>
- Rekenopgaven bekijken via de rekenetalage die te vinden is op de site: https://www.hetcvte.nl/item/rekenopgaven_etalage. Deze site biedt veel examenopdrachten uit het verleden op de referentieniveaus 2F en 3F zowel uit het vo als het mbo. Je kunt zelf een selectie maken en de geselecteerde opgaven kunnen als pdf worden gedownload en opgeslagen. Via de rekenopgaven-etalage wordt ongeveer 90% van de in voorgaande jaar gebruikte opgaven openbaar gemaakt. Soms komen opgaven ook weer terug in nieuwe examens.

➤ **Hoe moet ik me legitimeren?**

- Voor je aan het examen kunt deelnemen, moet je je legitimeren met een erkend legitimatiebewijs. Een schoolpas alleen is niet voldoende.
- Erkende legitimatiebewijzen zijn: een paspoort, een ID kaart of een Nederlands vreemdelingendocument (verblijfsdocument) of een rijbewijs.
- Ben je je legitimatiebewijs verloren of is het gestolen, dan toon je een brief/bewijs van aangifte bij de politie of gemeente (niet ouder dan 3 maanden). Er zal dan een extra controle in het systeem plaatsvinden.
- De afnameleider controleert of je lijkt op de foto en heeft het recht om je te weigeren als je niet herkenbaar bent. Zorg daarom voor een tijdige verlenging van je legitimatiebewijs, zodat er een recente pasfoto op staat.
- Studenten die niet over een legitimatiebewijs beschikken, kunnen alleen in bijzondere gevallen via de examencommissie vooraf toestemming vragen voor deelname aan een examen zonder legitimatiebewijs. Er zal dan een extra controle in het systeem plaatsvinden.

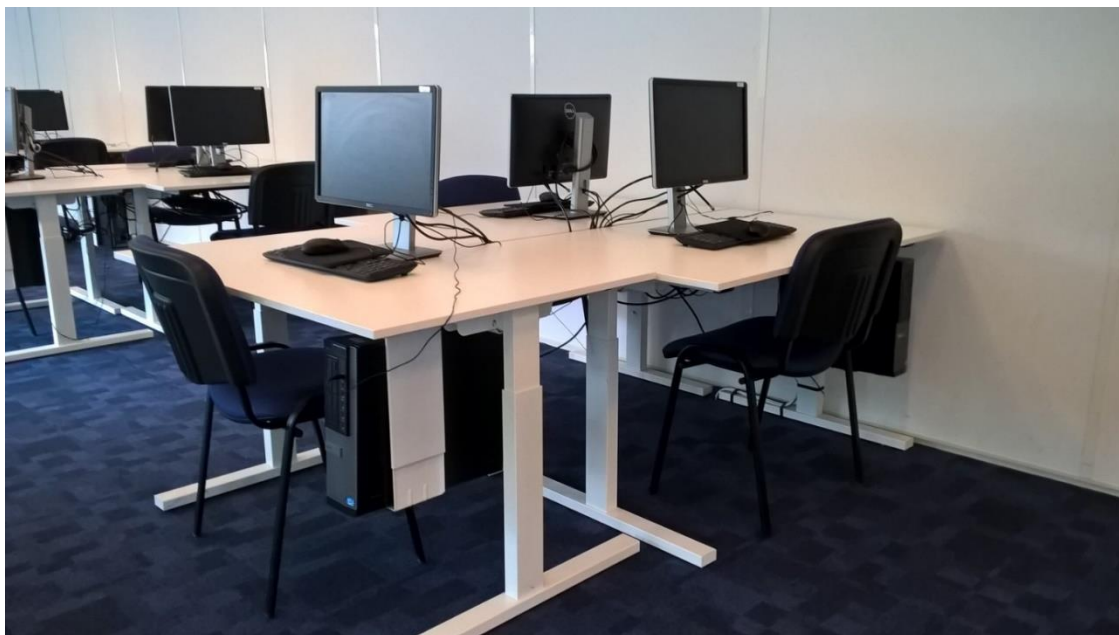
4. TIJDENS HET EXAMEN

➤ Wat zijn de regels van de afname van het centraal examen?

Volg de extra instructies van de afnameleider besmetting met Corona te voorkomen..

<p>Voor de start van het examen:</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toon een erkend legitimatiebewijs. Zonder erkend legitimatiebewijs heb je geen toegang. 2. Zet je handtekening op de presentielijst. 3. Jassen, petten, sjaals, tassen, telefoons, eigen pennen en horloges/smartwatches mogen <u>niet</u> worden meegenomen naar de computer. 4. Je jas, tas, sjaal, horloge of smartwatch, mobiel (uitgeschakeld) gaan verplicht in de kluis of op de door de afnameleider aangewezen plek, voordat je plaats neemt achter de pc. Je wacht nu op verdere uitleg. 5. Volg de instructies van de afnameleider en ga zitten op de plaats die jou is toegewezen. 6. Je mag pas inloggen en het examen laden als de afnameleider dit zegt. 7. Je kunt inloggen met de informatie van de afnameleider
<p>Tijdens de afname:</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 8. Je mag gebruik maken van je eigen headset/hoofdtelefoon. 9. Als je gebruik maakt van de hoofdtelefoon van Zadkine, wees daar dan voorzichtig mee. Als blijkt dat de koptelefoon kapot is na het examen, zijn daar kosten voor jou aan verbonden. 10. Je mag bij het examen gebruik maken van je eigen woordenboek. 11. Bij rekenen mag er geen gebruik worden gemaakt van je eigen rekenmachine. 12. Tijdens het examen verlaat je je plaats niet en praat je niet. Bij vragen steek je je vinger op. 13. Tijdens het examen krijg je uitsluitend antwoord op technische en niet op inhoudelijke vragen. 14. Je mag niet eten tijdens het examen. Drinken mag je meenemen in een afsluitbare fles.
<p>De afsluiting van het examen:</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 15. Na het maken van je laatste vraag of na het verlopen van de reguliere examentijd, klik je op het kruis in de rechterbovenhoek van het venster. Vervolgens klik je op de knop 'inleveren'. 16. Je levert bij de afnameleider het volgende in:<ol style="list-style-type: none"> a. het eventuele inlogstrookje b. de geleende hoofdtelefoon c. de geleende woordenboeken d. de geleende pen/het potlood e. de kluisleutel (indien van toepassing) f. het kladpapier 17. Je schrijft bij vertrek het tijdstip op wanneer je het lokaal verlaat. 18. Je verlaat rustig het lokaal zonder anderen te storen. 19. Je blijft niet bij het examenlokaal hangen.

Bij het niet naleven van deze regels, wordt er een melding in het proces-verbaal gemaakt. De examencommissie beslist dan of je examen wel of niet geldig is.

➤ ***Wat doe ik als de computer uitvalt?***

Een enkele keer komt het voor dat de verbinding van de computer even wegvalt of dat het afnamesysteem hapert. Volg dan de instructies van de afnameleider. De kandidaten die dit overkomt, krijgen de tijd die ze niet aan het examen hebben kunnen werken er alsnog bij.

Elk gegeven antwoord wordt opgeslagen op de server en de antwoorden die je al gegeven hebt, zijn dus niet weg als het afnamesysteem een storing krijgt.

➤ ***Wat doe ik als het onrustig is in het lokaal of als het niet gaat volgens de procedure?***

Als je ergens hinder van ondervindt, geef dit dan zo spoedig mogelijk aan bij de afnameleider. Deze probeert het ter plekke op te lossen en neemt het op in het proces-verbaal. Eventueel kun je later een klacht indienen bij de examencommissie als het niet tijdig opgelost kan worden.

5. NA HET EXAMEN

➤ **Hoe kan ik mijn mening geven over het examen?**

Je wordt mogelijk gevraagd een enquête in te vullen over het taal- en rekenonderwijs en het examen bij Zadkine. Hiervoor krijg een instructie mee. We stellen het zeer op prijs als je enquête invult.

Er is ook een mogelijkheid om mee te doen aan de enquête van het College voor Toetsing en Examinering van de overheid. Die enquête gaat alleen over het examen zelf.

➤ **Hoe krijg ik het resultaat van het examen?**

De examens worden landelijk nagekeken. Binnen uiterlijk 4 weken krijgt Zadkine de uitslag. De examencommissie maakt de uitslag bekend. Je kunt je vastgestelde cijfers zien via je Zadkine-app.

➤ **Hoe wordt mijn eindresultaat voor Nederlands en voor Engels berekend?**

Het cijfer van het centraal examen en het gemiddelde cijfer van de drie instellingsexamens worden bij elkaar opgeteld en gedeeld door 2.

➤ **Hoe zit het met de cijferdifferentiatie?**

Voor het 2F examen Nederlands geldt dat studenten van een niveau 1 en 2 opleiding die gaan diplomeren er één punt bij krijgen voor het centraal examen en het instellingsexamen. Dit punt is al bijgeteld bij het cijfer dat je ziet via je Zadkine-app.

➤ **Hoe kan ik mij aanmelden voor een tweede gelegenheid?**

Als je een onvoldoende hebt behaald, kun je via de inschrijver van je opleiding opnieuw ingepland worden. Controleer zelf ook of je opnieuw wordt ingepland. Ook als je een voldoende hebt en je wilt je cijfer verbeteren, kun je via je inschrijver opnieuw laten inplannen.

➤ **Ik was afwezig tijdens het examen.**

Kom je niet opdagen voor het examen, dan kost het je een gelegenheid.

➤ **Ik was te laat en werd niet meer toegelaten. Ik wil een extra examenkans bovenop mijn 2 gelegenheden. Wat moet ik doen?**

Verzoek de examencommissie schriftelijk of je het examen opnieuw mag afleggen. Leg in je verzoek uit waarom je een extra examengelegenheid wilt. De examencommissie beslist of je opnieuw ingepland wordt of niet.

➤ **Ik wil mijn examen inzien. Hoe kan ik dit regelen?**

Als je na je examen het examen en de antwoorden wilt zien, moet je na het bekendmaken van de uitslag bij de examencommissie een schriftelijk verzoek tot inzage doen. Dit wordt doorgaans toegekend en vervolgens wordt er een afspraak gemaakt om je examen in te zien.

Termijnen van inzage

Voor de afnameperiode gelden de volgende inzagetermijnen:

- a) De termijn van inzage start voor Nederlandse taal, rekenen en Engels niveau B1 op de dag van de publicatie van de omzettingstabellen van de desbetreffende afnameperiode. De termijn eindigt vier weken na de laatste afnamedag van de afnameperiode, exclusief de eventuele vakantiewe(e)k(en);
- b) De termijn van inzage voor Engels niveau B2 start op de dag van de publicatie van de omzettingstabellen van het desbetreffende examen en eindigt vier weken later, exclusief de eventuele vakantiewe(e)k(en), en
- c) Voor het betreffende studiejaar worden op Examenbladmbo.nl de data voor inzage per examen per afnameperiode weergegeven

➤ ***Wat zie ik bij de inzage?***

Voor deelnemers en docenten bestaat de mogelijkheid tot een volledige inzage. De volledige inzage betreft de opgaven, het door de deelnemer gegeven antwoord en het antwoordmodel in het computersysteem. Voor de inzage zijn de richtlijnen ten behoeve van geheimhouding uit artikel 3 van het [examenprotocol](#) van toepassing.

➤ ***Hoe kan ik zien hoe ik heb gescoord op de aparte vaardigheden lezen en luisteren of de aparte domeinen rekenen?***

Er is een mogelijkheid om een deelrapportage te krijgen bij de examens Engels en Nederlands, rekenen. (Dit geldt niet voor ER-rekenen). Vraag dit aan bij je examencommissie.

➤ ***Ik heb een klacht over de gang van zaken tijdens het examen. Wat moet ik doen?***

Schrijf een brief aan de examencommissie waarin je vertelt wat er aan de hand was. De examencommissie zal na ontvangst binnen 2 werkweken de klacht in behandeling nemen en een reactie geven.

➤ ***Hoe kom ik in contact met mijn examencommissie?***

Je kunt dit navragen bij je opleiding. Je kunt ook een lijstje van de examencommissies vinden op de website van Zadkine onder [Handig voor studenten | Zadkine](#) > belangrijke documenten

➤ ***Hoe lang worden mijn examengegevens van de centrale examinering bewaard door Zadkine?***

De examenresultaten van de centrale examinering worden minimaal tot 1,5 jaar na diplomering bewaard conform het [Protocol Centrale examinering mbo](#).

6. VRIJSTELLINGEN VOOR HET CENTRAAL EXAMEN

➤ **Hoe kan ik vrijstelling aanvragen?**

De examencommissie beslist of ze vrijstelling geeft en hanteert hierbij de door de examencommissies van Zadkine opgestelde criteria als richtlijn.

Als je vrijstelling wilt aanvragen voor het examen moet je altijd een schriftelijk verzoek sturen aan de examencommissie. Vraag je studieloopbaanbegeleider naar het formulier. De examencommissie zal afwegen of er voldoende grond voor vrijstelling is. Je moet de bewijslast aanleveren en voldoen aan de criteria van de examencommissie voor Nederlands of rekenen of Engels bij doorstroom. Je kunt alleen vrijstelling aanvragen als het gaat om een centraal examen (en geen pilotexamen want daarmee krijg je geen vrijstelling bij een nieuwe opleiding).

➤ **Hoe lang is het resultaat van het centraal examen geldig?**

De examencommissie⁹ beslist of ze vrijstelling geeft en bepaalt de termijn van geldigheid.

➤ **Hoe lang is het examen Engels geldig?**

Voor zittende studenten geldt dat alleen de resultaten van het pilot-centraal examen Engels afgelegd in het laatste pilotjaar (2016-2017) mogen meetellen voor diplomering en ook nog alleen binnen dezelfde opleiding (hetzelfde crebo). Als je eerder examen hebt gedaan of een ander examen hebt afgelegd, kan het zijn dat je alsnog het centraal examen moet doen. De examencommissie kan je hier meer informatie over geven.

Heb je in 2017-2018 of daarna het examen afgelegd, dan was het al formeel een centraal examen.

➤ **Kan ik met keuzedelen taal en rekenen 3F vrijstelling krijgen voor de generieke vakken taal en rekenen in een niveau 4 opleiding?**

Als je in je mbo 2- of mbo 3 opleiding bepaalde keuzedelen taal- en rekenen behaald hebt bijvoorbeeld *K0089 of K1130 Rekenen 3F* of *K0071 Nederlands 3F* dan kun je bij doorstroom naar niveau 4 vrijstelling aanvragen voor je generieke examens taal en rekenen 3F.

---

⁹ Dit is vastgelegd in het Examen- en Kwalificatiebesluit.

➤ **Heb je nog vragen?**

We hopen dat je in deze brochure alle informatie die je zoekt hebt kunnen vinden. Mocht je nog vragen hebben over het centraal examen, kun je ook nog een mail sturen aan de examencommissie.

Verder kun je officiële informatie van de overheid over de centrale examinering vinden op de sites:

- van het College voor Toetsen en Examens: www.examenbladmbo.nl
- van het Kennispunt taal en rekenen mbo: <https://taalenrekenenmbo.nl>
- de [Regeling Examenprotocol MBO in de Staatscourant laatste versie](#)

WE WENSEN JE HEEL VEEL SUCCES MET JE EXAMEN!

Bijlage 1: Beperkingentabel 2021-2022, op basis van de Special Needs Special 21/22

Beperking	Talen/rekenen	Voorwaarden Wanneer mag je dit toegekend worden?	Beschikbare/toegestane aanpassing	Opmerkingen	Wanneer beschikbaar
Dyslexie	Nederlands /Engels /rekenen	<ul style="list-style-type: none"> • Deskundige verklaring. • Aanpassing ook in het onderwijs aangeboden. 	☐ Verklanking/spraaksynthese. ☐ Half uur extra tijd.	Spelling-/grammaticakaarten niet toegestaan. Digitaal woordenboek niet toegestaan. Aanpassing lettertype niet mogelijk. Indien niet adequaat bij combinatie van beperkingen contact en overleg met CvTE.	P1, P2, P3, P4, P5
Dyscalculie / ernstige rekenproblemen	Rekenen	<ul style="list-style-type: none"> • Deskundige verklaring. • Aanpassing ook in het onderwijs aangeboden. 	☐ Regulier met aangepaste hulpmiddelen. ☐ Half uur extra tijd.	Vastgelegde soort rekenkaarten en extra tijd.	P1, P2, P3, P4, P5
		<ul style="list-style-type: none"> • Gedocumenteerde extra inspanning. • Aanpassing ook in het onderwijs aangeboden. 	☐ Aangepast niveau (ER-variant). ☐ Half uur extra tijd.	Indien gebruik gemaakt wordt van het CE: Vastgelegde soort rekenkaarten. Eigen rekenmachine. Informatieplicht consequenties deelname. Indien gebruik gemaakt wordt van een ander instrument beslist de examencommissie over de hulpmiddelen. In beide gevallen corrigeert de instelling de gemaakte examens.	P1, P2, P3, P4, P5
		<ul style="list-style-type: none"> • Standaard rekenen met andere beperking en dyscalculieverklaring 	☐ 2A variant (alleen toegestaan voor niveau 1, Startcollege)		P1, P2, P3, P4, P5

Visuele beperking	Nederlands , Engels en rekenen	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing ook in het onderwijs aangeboden. • Geen deskundigenverklaring vereist 	☐ Nederlands: op papier of beeldscherm. ☐ Rekenen: op papier of beeldscherm. ☐ Opgaven met een sterk visueel karakter vervangen door tekst. ☐ Twee beeldschermen. ☐ Extra tijd.	Examens aangeleverd in Word. Geheimhouding verplichting. Oefenexamen maakt deel uit van de voorbereiding. Afname door afnameleider aangepaste examinering. Gebruik maken van een eigen laptop is toegestaan	P1, P2, P3, P4, P5 Engels : Voor B1 is de aangepaste variant in elke periode beschikbaar, voor B2 in periode 2, 3 en 5. <ul style="list-style-type: none"> • Vastgelegde aanvraagdata (examenbladmbo) voor Nederlands en Engels. Aanvraag Engels en Nederlands door afnameplanner aangepaste examinering bij het CvTE. • De aangepaste rekenexamens worden vanaf 1 september 2019 beschikbaar gesteld op de persoonlijke pagina van de contactpersoon examencommissie.
Auditieve beperking	Nederlands en rekenen	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing ook in het onderwijs aangeboden 	☐ Nederlands: luisterfragmenten ondertiteld. ☐ Nederlands en rekenen dovertolk als woordenboek. ☐ Half uur extra tijd	Voor Nederlands hoeft geen extra luisterexamen te worden aangeboden. Standaard weging CE/IE. Afname in ruimte aangepaste examinering	P1, P2, P3, P4, P5 Engels B2: P2, P3, P5
ESM (ernstige spraak / taal-moeilijkheden)	Nederlands, Engels en rekenen	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing ook in het onderwijs aangeboden. 	☐ indien luisteren probleem: zie aanpassingen bij auditieve beperkingen. ☐ Aangepast examen met half uur extra tijd bij Ned. en Engels, evt. bij rekenen.	Afname in ruimte aangepaste examinering	P2, P3, P4, P5

Beperkingen in autistisch spectrum, ADD6, ADHD7, overige beperkingen	Nederlands, Engels en rekenen	<ul style="list-style-type: none"> • Deskundige verklaring. • Aanpassing ook in het onderwijs aangeboden. • 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Half uur extra tijd. ☐ Evt. koptelefoon met rustige muziek (niet bij luisteroefeningen) 	Afname in ruimte aangepaste examinering	P2, P3, P4, P5
Overige beperkingen en andere dan beschikbare afwijkende vormen	Nederlands, Engels en rekenen	<ul style="list-style-type: none"> • Aanvraag maatwerk door afnameplanner aangepaste examinering bij het CvTE op verzoek van de examencommissie • Melding bij en overleg met CvTE over mogelijkheden 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Andere doeltreffende aanpassing in examencondities, te bepalen door CvTE. ☐ Bij zeer zware beperkingen e/o combinaties van beperkingen: verregaand maatwerk nodig → contact en overleg met CvTE. ☐ Bij zeer zware lichamelijke beperkingen, waarbij toetsenbord niet kan worden bediend → contact en overleg met CvTE. 		